

The background of the slide is a photograph of a vast agricultural field. A central dirt path, covered with straw, leads from the foreground into the distance, flanked by rows of green crops. The horizon is marked by a line of trees under a grey, overcast sky.

Kvävestrategiers effekt på skörd och skördekomponenter 2013-2015

Examensarbete av Annika Nilsson

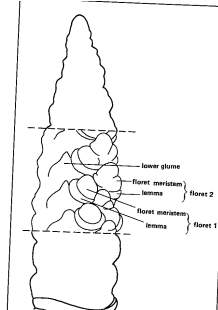
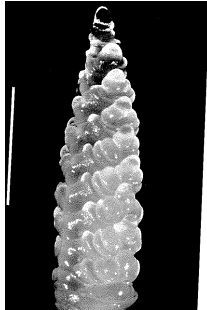

Bakgrund och syfte

Projektet är ett examensarbete (30 hp) på Agronomutbildningen mark/växt där jag har:

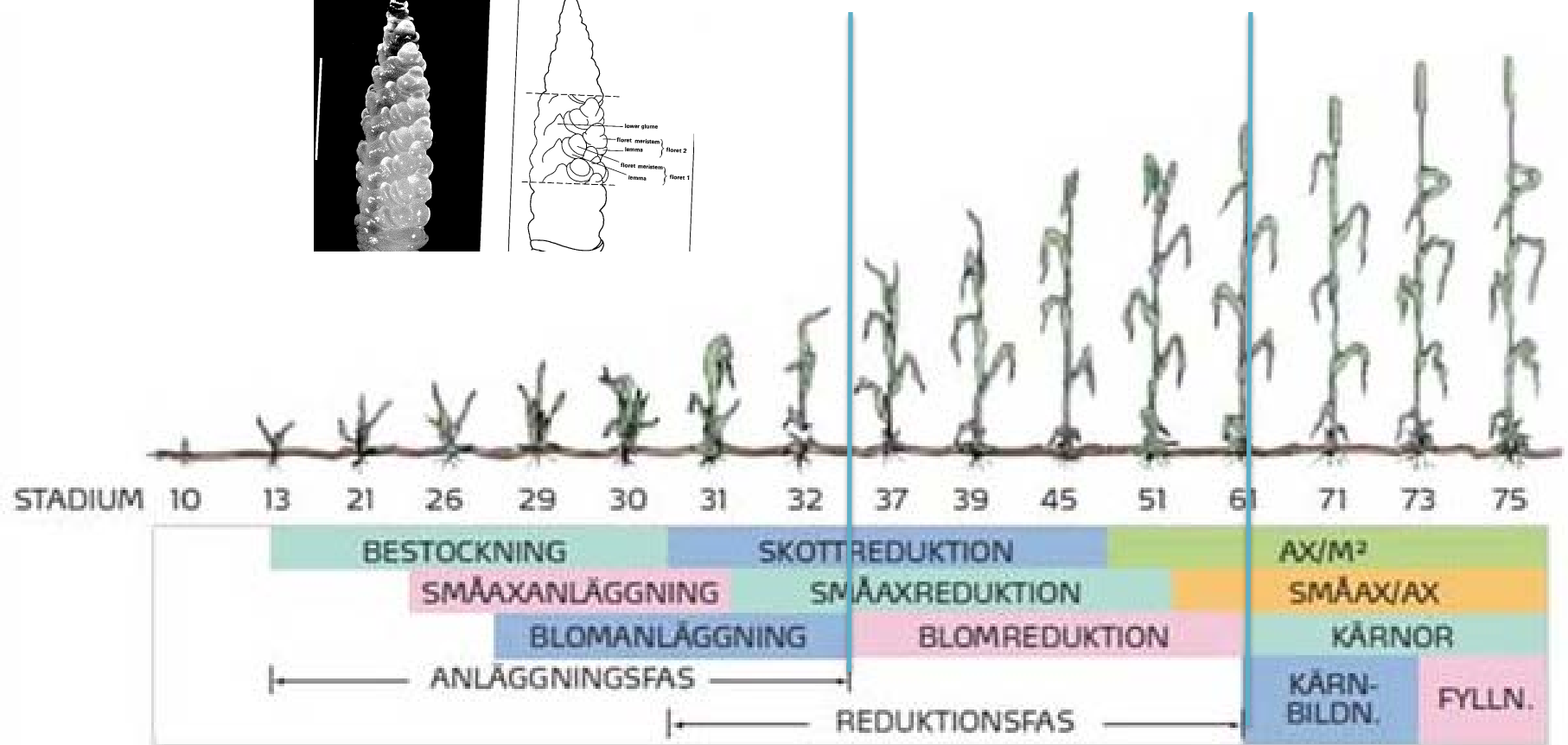
- Utvärderat **tre års (2013-2015) försök i höstvet** med olika kvävestrategier (15 kväveled), med syfte att undersöka effekten av
  - 1) en tidig kvävegiva** och
  - 2) kompletteringsgivor vid olika tidpunkter DC32-45**
- Gjort **en litteraturstudie** om "Kvävets inverkan på skörd och skördekomponenter i höstvet"

Utveckling och tillväxt i höstvetete

DC 32-37

Blomning
DC 60-69

Skörden bestäms av antal kärnor per ytenhet och kärnvikt!

- vilket är en produkt av:
ax/m² (skott/planta), kärnor/ax och kärnvikten.
- Vilket i sin tur är resultatet av hur gynnsamt det varit i de olika utvecklingsfaserna:

Axantal beror på fasen **bestockning-flaggblad**.

Kärnor/ax beror på fasen **flaggblad-bloomning**.

Kärnvikt beror på perioden **efter blomning**.

Fler ax färre kärnor och lägre tkv

Optimal kvävegiva och skörd för bröd- och foder vete, 2013-2015

	Fodervete			Brödvete			Skillnad i Opt-N
	Optimal N- giva	Skörd vid opt.	Protein vid opt.	Optimal N-giva	Skörd vid opt.	Protein vid opt.	
År	kg/ha	kg/ha	% i ts	kg/ha	kg/ha	% i ts	kg N/ha
2015	216	10518	10,5	255	10604	11,4	39
Stdav	27			28			
Min- Max	165-248			197-280			
2014	233	10748	12	241	10804	12	8
Stdav	45			41			
Min- Max	155-280			170-280			
2013	178	7901	11,6	199	8013	12,3	26
Stdav	43			44			
Min- Max	132-236			140-239			

Vilken effekt har en tidig N-giva på skörd och skördekomponenter?

Totalgiva = **160 kg N/ha** Tunnare bestånd på våren 2013 (525 skott/m²)

Tidig giva: DC11-16, Huvudgiva: DC 24, Kompletteringsgiva: DC32

2013	N-givor	Skörd, kg/ha	Protein, %	Ax/m ²	Tkv, g	Kärnor /ax	Kärnor/m ²
Led	<i>p-värde:</i>	0,000	< 0,001	0,993	0,970	0,962	0,770
4	40-120-0	8582^a	10,5 ^b	575	40	38	21446
8	0-80-80	8162 ^b	11,0 ^a	563	40	37	20485
9	0-160-0	8415^a	10,6 ^b	570	41	36	20629
10	0-120-40	8415^a	11,0 ^a	583	40	36	21011

- Ingen signifikant skördeeffekt av en tidig N-giva (led 4) jämfört med utan (led 8-10) om huvudgivan vid DC24 var större än 80 kg N/ha.
- Mer kväve innan stråskjutningen gynnade antal ax/m²
- Visar att det är viktigt med kväve innan DC30 i tunnare bestånd för att gynna bestockning och minska skottreduktionen, och det går lika bra med huvudgivor i DC24 som en tidig giva (minskar risken för förluster)
- Bekräftar tidigare studie!

Vilken effekt har en tidig N-giva på skörd och skördekomponenter?

Totalgiva **160 kg N/ha**, kraftiga bestånd på våren 2015 (**600-800 skott/m²**)
 Tidig giva: DC11-16, Huvudgiva: DC 24, Kompletteringsgiva: DC32

2015	N-givor kg N/ha	Skörd, kg/ha	Protein, %	Ax/m ²	Tkv, g	Kärnor/ ax	Kärnor/ m ²
Led	<i>p-värde:</i>	<0,001	<0,001	0,065	<0,001	0,754	<0,001
4	40-120-0	9640^{ab}	9,0 ^{bc}	624^{ab}	45,7 ^b	34	21142^{ab}
8	0-80-80	9690^{ab}	9,5 ^{ab}	582 ^{ab}	46,4^b	36	20731 ^b
9	0-160-0	9621^{ab}	9,3 ^{ab}	594 ^{ab}	46,3^b	35	20815 ^b
10	0-120-40	9655^{ab}	9,3 ^{ab}	594 ^{ab}	46,1^b	35	20832 ^b

- Ingen signifikant skördeeffekt av en **tidig N-giva** (led 4) jämfört med utan (led 8-10) trots tendens till fler ax/m².
- I led **utan en tidig N-giva** (led 8-10) kompenserade **fler kärnor per ax och högre tkv** för detta och förklarar att skörden blev lika (kväve i senare stadier gynnade detta, speciellt i led 8).

Vilken effekt har kompletteringsgödsling vid olika tidpunkter (DC32-45)?

	2013	N-givor	Skörd, kg/ha	Protein, %	Ax/m ²	Tkv, g	Kärnor /ax	Kärnor/ m ²
	Led	<i>p-värde:</i>	0,874	< 0,001	0,993	0,970	0,962	0,770
	4	40-120-0	7921	10,97 ^a	518	42,20	37	18980
	9	0-160-0	7822	11,07 ^a	520	42,35	37	18706
DC32	10	0-120-40	7776	11,39 ^a	542	42,02	35	18703
DC37- 39	11*	0-120-40Ks	7800	11,45^a	526	42,47	36	18540
DC45	12**	0-120-40Ks	7748	11,76^a	523	42,96	36	18197

* Komplettering med kalksalpeter i DC37-39. ** Komplettering med Kalksalpeter i DC45

- Lika skörd med komplettering i DC32-45 som med bara en huvudgiva (DC24) med och utan tidig giva.
- Kompletteringsgivor höjde proteinet och tkv, speciellt de senare med kalksalpeter.
- .Fler ax (lägre tkv och färre kärnor/ax) med den tidigaste kompletteringen (DC32).

Vilken effekt har kompletteringsgödsling vid olika tidpunkter (DC32-45)?

2014	N-givor	Skörd, kg/ha	Protein %	Ax/m ²	Tkv g	Kärnor/ax	Kärnor/m ²	
Led	<i>p</i> -värde	<0,001	<0,001	<0,001	<0,001	<0,001	<0,001	
4	40-120-0	9701^a	9,67 ^b	612^{ab}	45,97 ^b	35 ^{bc}	21254 ^{ab}	
9	0-160-0	9870^a	9,74 ^b	573^{bc}	46,53 ^b	38 ^a	21484 ^{ab}	
10	0-120-40	9900^a	9,81^b	576^{bc}	46,99 ^b	37 ^{ab}	21325 ^{ab}	
DC32	11*	0-120-40Ks	9899^a	10,22^{ab}	557 ^c	47,56^{ab}	38 ^a	20939 ^{abc}
DC37- 39	12**	0-120-40Ks	9797^a	10,62^a	564 ^c	48,61^a	36 ^{abc}	20446 ^{bc}

* Komplettering med kalksalpeter i DC37-39. ** Komplettering med Kalksalpeter i DC45

- Lika skörd med komplettering i DC32-45 som med bara en huvudgiva (DC24) med och utan tidig giva.
- Fler ax och lägre tkv med tidigare kväve (led 4-10), även den tidigaste kompletteringen vid DC32 verkar ha gynnat skottöverlevnaden.
- Kompletteringsgivor höjde proteinet och tkv, speciellt de senare med kalksalpeter.

Högre kväveutnyttjande med senare kvävegivor!

Led (total-N)	N- giva kg/ha	Skörd kg/ha	Protein , %	Ax/2	Tkv g	N-utnyttjande %
	<i>p-värde:</i>	<0,001	<0,001	<0,001	0,006	
1(0)	0	3846d	8,3e	380c	43,4b	
2(80)	40-40-0	7145c	8,1e	499b	45,3ab	48
3 (120)	40-80-0	8396b	8,8de	552ab	45,4ab	52
4 (160)	40-120-0	9194ab	9,8cd	583a	45,0ab	54
5(200)	40-160-0	9685a	10,7bc	606a	45,0ab	52
6 (240)	40-160-40	9793a	11,6ab	620a	44,2ab	50
7(280)	40-160-80	9862a	12,4a	623a	43,9b	47
8 (160)	0-80-80	9118ab	10,3c	558ab	45,3ab	56
9 (160)	0-160-0	9202ab	10,0c	562ab	45,3ab	55
10 (160)	0-120-40	9209ab	10,2c	571ab	45,4ab	56
11* (160)	0-120-40	9231ab	10,4c	560ab	47,7a	58
12** (160)	0-120-40	9104ab	10,8bc	550ab	47,1ab	60

- Högsta N-utnyttjandet vid senare kompletteringsgivor (led 11 och 12)
- Lägsta N-utnyttjandet vid under och överoptimala N-givor (led 2 och 7)
- Tidig kvävegiva (led 4) gav lägre N-utnyttjande än led utan (led 8,9 och 10)

Slutsatser

- **En tidig kvävegiva** gav inte signifikant högre skörd jämfört med led utan tidig giva (kraftigare bestånd 2014 och 2015).
- **En tidig kvävegiva** gav inte högre skörd jämfört med led utan tidig giva, om huvudgivan vid DC24. I dessa led var större än 80 kg N/ha (tunnare bestånd 2013).
- Mer kväve innan stråskjutningen gynnade antal ax/m²
- Bekräftar tidigare studier som visat att mängden kväve innan DC30 är viktig för att gynna skott och axantal i tunnare bestånd, men när det läggs innan DC30 är mindre viktigt!
- **Kompletteringsgödsling i DC32, DC 37-39 eller DC45** gav lika stor skörd som en huvudgiva vid DC24 med eller utan tidig giva. Det går att senarelägga en del av kvävet utan att skörden minskar.
- Kompletteringsgivor ökade protein och tkv, speciellt de senare med kalksalpeter.
- Kompletteringsgödsling vid DC32 gynnade axantalet mer än vid komplettering i DC37-45.
- N-utnyttjandet som högst vid senare kompletteringsgödsling.

Tack!